

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 08.05.2026 nr 1.2-2/41-1,
SOM/26-0534/-1K

Meie 29.05.2026 nr 8-2/3792

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (tegevuslubade muudatused) eelnõu kooskõlastamine

Lugupeetud minister

Sotsiaalministeerium (SoM) on esitanud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (TTKS) ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (tegevuslubade muudatused) eelnõu. Justiits- ja Digiministeerium ei kooskõlasta eelnõu osas, mis puudutab tervishoiutöötaja registreeringu kehtetuks tunnistamist tervishoiukorralduse infosüsteemis (eelnõu § 1 p 9, märkus nr 2). Muus osas kooskõlastame eelnõu märkustega.

- 1. Eelnõu § 1 p 1** – muudatusega nähakse ette, et TTKS § 8 lõike 4⁸ kohaselt avaldab Terviseamet perearsti nimistute andmed tervishoiukorralduse infosüsteemis, seejuures kehtiva seaduse sõnastuse kohaselt avaldatakse nimistu Terviseameti veebilehel. Eeltoodust tulenevalt tõusetub küsimus, kuidas nimetatud andmed ka avalikkusele kättesaadavaks tehakse. Palume kaaluda TTKS § 26⁴ lõike 9 täiendamist selliselt, et andmete avalikkusele kättesaadavaks tegemine tervishoiukorralduse infosüsteemi kaudu oleks üheselt mõistetav:
„(9) Terviseamet avaldab tervishoiukorralduse infosüsteemis olevad tervishoiutöötaja kvalifikatsiooni ja tegevusloaga seotud andmed ning käesoleva seaduse § 8 lõikes 4⁸ kohased perearsti nimistu andmed avalikuks kasutamiseks ulatuses, mis on sätestatud käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud tervishoiukorralduse infosüsteemi põhimääruses.“

Samuti palume sellisel juhul kaaluda, kas ka viidatud põhimääruse sätet on vaja täiendada.

- 2. Eelnõu § 1 p 9** – kavandatava TTKS § 32 lõike 2 kohaselt võib Terviseamet tunnistada tervishoiutöötaja registreeringu tervishoiukorralduse infosüsteemis kehtetuks, kui ta ei osuta Eestis tervishoiuteenust ning tervishoiuteenuse osutamise regulaarsust ja perioodi arvesse võttes on alust arvata, et registriandmed ei ole ajakohased või puudub teave tema jätkuva tegutsemise kohta. Seevastu kavandatava TTKS § 32¹ lõikes 1 on loeteluna sätestatud selged alused registreeringu peatamiseks.

Arvestades, et registreering annab tervishoiutöötajale õiguse osutada tervishoiuteenuseid (TTKS § 27 lg 1), peab ka selle kehtetuks tunnistamine põhinema selgetel ja ettenähtavatel alustel. Tervishoiutöötajale peab olema ette näha, millisel juhul võib tema registreering kehtetuks muutuda. Eriti võttes arvesse, et eelnõu kohaselt registreeringu võib kehtetuks tunnistada juhul, kui on alust arvata, et registriandmed ei ole ajakohased. Seadus peab andma selged juhised, mida loetakse mitteaajakohasteks andmeteks. Ainuüksi oletus andmete mitteaajakohasuse kohta ei saa olla piisav alus niivõrd intensiivseks sekkumiseks.

Lisaks eelnõuga kavandatava TTKS § 32¹ lg 1 p 3 alusel võib registreeringu peatada, kui tervishoiutöötaja ei ole viis aastat Eestis tervishoiuteenust osutanud. Samas võimaldab kavandatava TTKS § 32 lõike 2 sõnastus registreeringu kehtetuks tunnistada ka olukorras, kus

teenust ei ole osutatud väga lühikese aja jooksul, näiteks üksnes päev pärast Eestis teenuse osutamise lõpetamist. Selline lahendus on vastuoluline, sest registreeringu kehtetuks tunnistamine on märksa raskema tagajärjega kui registreeringu peatamine. See ei ole kooskõlas õiguselguse ega proportsionaalsuse põhimõttega (PS § 13 lg 2 ja PS § 11). Õigusnormid peavad olema piisavalt selged, et isik saaks avaliku võimu sekkumist ette näha ja oma käitumist vastavalt kujundada.

Palume eelnõu muuta, sätestades selged alused registreeringu kehtetuks tunnistamiseks ja täpsustades, millistel juhtudel loetakse registriandmed mitteajakohaseks. Samuti palume eelnõu seletuskirjas esitada registreeringu kehtetuks tunnistamise aluste põhiseaduspärasuse analüüs, nagu on tehtud registreeringu peatamise puhul.

3. **Eelnõu § 1 p 10** – kavandatava TTKS § 32¹ lg 1 p 2 kohaselt võib Terviseamet peatada tervishoiutöötaja registreeringu tervishoiukorralduse infosüsteemis, kui tervishoiutöötaja tegevus ei vasta kutse- või erialal tegutsemise nõuetele või tõenduspõhisele praktikale, sealhulgas tegutseb ta väljaspool kutse- või erialast pädevust, ja tema tegevus ohustab patsiendi ohutust või tervishoiuteenuse kvaliteeti. Palume selgitada, kuidas saadakse andmed tegemaks kindlaks, et tervishoiutöötaja vastab TTKS § 32¹ lg 1 p 2 tingimustele ja kelle registreeringu võib peatada. Samuti palume selgitada, kus selliseid andmeid töödeldakse.
4. **Eelnõu § 1 p 10** – kavandatava TTKS § 32¹ lg 4 kohaselt töödeldakse tervishoiukorralduse infosüsteemis ka andmeid kutse- või erialal tegutsemise keelu kohta. Palume selgitada, millise punkti alla kuuluvad nimetatud andmed TTKS § 26⁴ lõikes 3. Nimelt on TTKS § 26⁴ lõikes 3 sätestatud loetelu andmetest, mida tervishoiukorralduse infosüsteemis töödeldakse. Oleme arvamisel, et eelnimetatud infosüsteemi andmete loetelu vajab täiendamist.
5. **Eelnõu § 1 p 12** – kavandatava TTKS § 41 lg 2 p 3 kohaselt esitatakse tegevusloa taotluses töötamise registri kanne nende tervishoiutöötajate kohta, kes asuvad tervishoiuteenuse osutaja juures taotletavat tervishoiuteenust osutama. Palume nimetatud sättesse lisada viide sättele, milles on kandel olevate isikuandmete loetelu. Kui selline loetelu puudub, siis palume täiendada eelnõu selliselt, et oleks selge, milliseid isikuandmeid kandel töödeldakse.
6. **Eelnõu § 1 p 16** – kavandatava TTKS § 42 punktiga 7 täiendatakse loetelu, millisel juhul tegevusluba antakse. Uue punkti kohaselt tegevusluba antakse, kui taotletava tervishoiuteenuse sisu vastab TTKS-is sätestatud tegevusalale ning teenuseosutaja kavandatud teenuse korraldus, kvaliteedi ja ohutuse tagamise meetmed võimaldavad osutada tervishoiuteenust ohutult ja kvaliteetselt. Seletuskirjas ei ole antud muudatust lahti seletatud. Palume seletuskirja täiendada selgitusega, kuidas ja mida kontrollitakse teenuse korralduse, kvaliteedi ja ohutuse tagamise meetmete osas.
7. Palume seletuskirjas selgitada, kuidas toimub tervishoiutöötaja registreeringu peatamine ja kehtetuks tunnistamine, sealhulgas kas sellesse menetlusse kaasatakse ka tervishoiutöötaja, kellel oleks võimalus esitada vastuväiteid ja omapoolseid selgitusi.
8. Juhime tähelepanu kehtiva TTKS § 26⁴ lõikele 2, mille kohaselt tervishoiukorralduse infosüsteemi asutab ja selle põhimääruse kehtestab minister määrusega. Selgitame, et kuna tegemist on andmekoguga, milles töödeldakse isikuandmeid, siis asutatakse andmekogu seadusega, mitte põhimäärusega. Seetõttu palume TTKS § 26⁴ lg 2 sissejuhatava lause sõnastada järgmiselt:
„Tervishoiukorralduse infosüsteemi põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, milles sätestatakse.“
9. Seletuskirja sisukokkuvõttes on märgitud, et muudatuste tulemusel väheneb halduskoormus, kuid ei ole täpsustatud kelle jaoks ja kuidas see väheneb. Palume täpsustada seletuskirja sisukokkuvõtet, et oleks üheselt arusaadav, kas halduskoormuse reegli tuleb rakendada. Näiteks järgmiselt:
„Ettevõtjate (tervishoiuteenuse osutajate) halduskoormus võib tegevusloa taotlemisel osaliselt suurened, kuna taotluses tuleb esitada täpsem teave teenuse sisu, korralduse ning kvaliteedi ja ohutuse tagamise kohta. Samal ajal vähendatakse halduskoormust sellega, et samas tegevuskohas saab sisult seotud teenuseid osutada ühe tegevusloa alusel ning väheneb vajadus dubleerivate taotluste ja tegevuslubade järele. Kokkuvõttes on mõju ettevõtjate halduskoormusele tasakaalustatud ja pigem vähenev. Inimeste ja vabaühenduste halduskoormust eelnõu ei mõjuta.“
10. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste märkustega ning märkustega eelnõu mõjuanalüüsi kohta.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisa: Eelnõu ja seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Kristel Soodla 5687 2650 kristel.soodla@justdigi.ee
Eleri Kästik
Kristel Niidas
Karen Alamets